

Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές αξιοποίησης Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Δρ Σοφία Παπαδημητρίου¹,
Δρ Ελίνα Μεγάλου²
Ειρήνη Τζοβλά³

¹ ΙΤΥΕ Διόφαντος
sofipapadi@cti.gr

² ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ
megalou@cti.gr

³ ΙΤΥΕ Διόφαντος
etzovla@cti.gr

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η μάθηση στηριζόμενη σε Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο (Resource-based learning) αποτελεί εκπαιδευτική στρατηγική, κατά την οποία οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά σε εποικοδομητικές δραστηριότητες με την αξιοποίηση ψηφιακών πόρων. Στο πλαίσιο του έργου «Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα, Διαδραστικά Βιβλία και Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων» του Ψηφιακού Σχολείου υλοποιείται η Δράση «ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ» που στοχεύει στη δημιουργία ενός δικτύου καινοτόμων εκπαιδευτικών για την εποικοδομητική αξιοποίηση του ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μέσα από τον κόμβο i-participate.gr υποστηρίζεται η ανάπτυξη του δικτύου και η ανάδειξη και προβολή Ανοιχτών Εκπαιδευτικών Πρακτικών Αξιοποίησης Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου. Το Αποθετήριο ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ > ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ (<http://photodentro.edu.gr/oeip>) αναπτύχθηκε για να οργανώσει και να φιλοξενήσει τις προτεινόμενες Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές (ΑΕΠ) αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Το εργαστήριο στοχεύει στην εξοικείωση των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών με τις ΑΕΠ αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου και στην ενεργοποίησή τους για την υποβολή και διαμοίραση τέτοιων πρακτικών. Ως αφηρητά για ανοιχτή συζήτηση σχετικά με την αξιοποίηση ΑΕΠ θα παρουσιαστούν τρεις από τις πρακτικές που έχουν ήδη αναρτηθεί από εκπαιδευτικούς στο ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ > ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ. Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τα στοιχεία περιγραφής μιας ΑΕΠ σύμφωνα με το πρότυπο που έχει σχεδιαστεί και την ανάρτηση και μετασχολιασμό της στο ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ > ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο, Φωτόδεντρο, Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές, Συμμετέχω

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μάθηση στηριζόμενη σε Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο (Resource-based learning) αποτελεί μια εκπαιδευτική στρατηγική, όπου οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά σε εποικοδομητικές δραστηριότητες μάθησης με την αξιοποίηση ψηφιακών πόρων. Η παιδαγωγική αξιοποίηση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου στηρίζεται στο ρόλο του περιεχομένου αφενός ως καταλύτη κοινωνικής μάθησης και προσέγγισης των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα και αφετέρου ως μέσου υποστήριξης της αυτορρυθμιζόμενης μάθησης. Τα μαθησιακά αντικείμενα αποτελούν “κοινωνικά αντικείμενα” γύρω από τα οποία οικοδομούνται ανοικτές και κλειστές κοινότητες μάθησης και πρακτικής.

Η αξιοποίηση Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου συνεπάγεται αλλαγή στις διδακτικές πρακτικές των εκπαιδευτικών. Μεταξύ άλλων, στην κατεύθυνση της εποικοδομητικής αξιοποίησης του ψηφιακού περιεχομένου συμβάλλουν:

- Η δυνατότητα πρόσβασης σε Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο, οργανωμένο κατά συλλογές, θεματική περιοχή και τύπο αντικειμένου.
- Η γνώση τεχνολογιών και παιδαγωγικών μεθόδων αξιοποίησης Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου.

- Η πρόσβαση σε ένα δίκτυο εμπειρογνομόνων και εκπαιδευτικών κέντρων για την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής και υποστήριξης.
- Η πρόσβαση σε δίκτυα συναδέλφων εκπαιδευτικών με στόχο την ανταλλαγή ιδεών, εμπειριών και πόρων.

ΠΗΓΕΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Εκπαιδευτικοί και μαθητές σήμερα έχουν στη διάθεσή τους μια πληθώρα από περιβάλλοντα στο διαδίκτυο με Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο, στα οποία η αναζήτηση και πρόσβαση συνήθως είναι ελεύθερη. Ευρωπαϊκά και εθνικά έργα, Πανεπιστήμια, εκπαιδευτικοί φορείς αναπτύσσουν ή συγκεντρώνουν Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο, το οποίο διαθέτουν ελεύθερα μέσα από ψηφιακά αποθετήρια ή δικτυακές πύλες.

Στην Ελλάδα, στο πλαίσιο των δράσεων του Ψηφιακού Σχολείου για το Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο και ειδικότερα, με στόχο τον εμπλουτισμό των σχολικών βιβλίων με διαδραστικό ψηφιακό υλικό, αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια πάνω από 6.000 μαθησιακά αντικείμενα που προσεγγίζουν στόχους των Προγραμμάτων Σπουδών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων «Φωτόδεντρο» (photodentro.edu.gr/lor/) αναπτύχθηκε για να οργανώσει και να φιλοξενήσει αυτά αλλά και άλλα μαθησιακά αντικείμενα που είχαν αναπτυχθεί στο πλαίσιο προηγούμενων ή άλλων έργων, ώστε να είναι αξιοποιήσιμα και πέρα από το πλαίσιο στο οποίο αναπτύχθηκαν. Όμοια, το Φωτόδεντρο/ Εκπαιδευτικά Βίντεο (photodentro.edu.gr/video/) φιλοξενεί πάνω από 800 εκπαιδευτικά βίντεο μικρής διάρκειας οργανωμένα με βάση την παιδαγωγική τους αξιοποίηση στην τάξη, τα εκπαιδευτικά λογισμικά φιλοξενούνται και διατίθενται μέσα από το Φωτόδεντρο/Εκπαιδευτικό Λογισμικό (photodentro.edu.gr/edusoft). Η κεντρική σελίδα του Ψηφιακού Σχολείου για το Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο, απ' όπου δίνεται πρόσβαση στις παραπάνω υπηρεσίες που αναπτύσσονται είναι στη διεύθυνση <http://dschool.edu.gr>.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Το Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο έλκει τη συμμετοχή των μαθητών λόγω της δυνατότητας που τους προσφέρει να εργαστούν σε κοινωνικούς χώρους στο διαδίκτυο, στους οποίους είναι εξοικειωμένοι και χαίρονται να συμμετέχουν. Στην αξιοποίηση αυτή συμβάλλει και η νέα κατεύθυνση "Εκπαίδευση 2.0", η οποία αποτελεί ένα νέο εκπαιδευτικό παράδειγμα συνεργατικής μάθησης που αξιοποιεί τόσο τις τεχνολογίες και εφαρμογές του Web 2.0, τα κοινωνικά δίκτυα, όσο και τις δυναμικές ιδέες και αξίες του δηλ. τη συνεργασία, τον διάλογο, τη συμμετοχή, το μοίρασμα και την ανοικτότητα, με αποτελεσματικές διδακτικές παρεμβάσεις και επιτυχημένα μαθησιακά αποτελέσματα.

Έτσι η ιεραρχική λογική της μετάδοσης της γνώσης, με τον δάσκαλο/καθηγητή-αυθεντία στο επίκεντρο της διδακτικής διαδικασίας αλλά και τη χωρική απεικόνιση αυτής της σχέσης (η γνώριμη μετωπική διάταξη των θρανίων) αναθεωρείται. Στον ψηφιακό διασυνδεδεμένο κόσμο η γνώση γίνεται λιγότερο θέμα εμπιστοσύνης σε όσα έχουν να μεταδώσουν οι αυθεντίες. Παίρνει πιο έντονα τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής διαδικασίας. Στηρίζεται περισσότερο στην κουλτούρα της συμμετοχής και του διαλόγου, του διαμοιρασμού, στη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης, όπου οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αναζητούν και να θέτουν σημαντικά ερωτήματα και να αναπτύσσουν τη δημιουργικότητά τους.

Μέσα από την παραπάνω προσέγγιση, οι εκπαιδευτικοί καλούνται να σχεδιάσουν εκπαιδευτικά σενάρια με αξιοποίηση του Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου, δίνοντας έμφαση:

- Στην καλλιέργεια κινήτρων για ενεργοποίηση της συμμετοχής - η μάθηση απαιτεί την ενεργό και εποικοδομητική συμμετοχή του μαθητή.
- Στην καλλιέργεια κλίματος αναγνώρισης και αποδοχής.
- Στην καλλιέργεια επικοινωνίας και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων - η μάθηση είναι πρωτίστως μία κοινωνική δραστηριότητα και η συμμετοχή στην κοινωνική ζωή του σχολείου αποτελεί βασική προϋπόθεση για να υπάρξει μάθηση.
- Στην αξιοποίηση των προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών και σύνδεση των νέων πληροφοριών με τις προϋπάρχουσες γνώσεις - οι νέες γνώσεις δομούνται πάνω στη βάση των όσων ήδη καταλαβαίνουμε και πιστεύουμε.
- Στη διαμόρφωση ελκυστικών περιβαλλόντων μάθησης και τη σύνδεσή τους με τα καθημερινά περιβάλλοντα,

- Στο σχεδιασμό και την οργάνωση ευκαιριών για πλούσιες εμπειρίες μάθησης.
- Σε δραστηριότητες που έχουν νόημα - οι άνθρωποι μαθαίνουν καλύτερα όταν συμμετέχουν σε δραστηριότητες που θεωρούν χρήσιμες για την πραγματική ζωή και έχουν σχέση με την κουλτούρα τους.
- Σε δραστηριότητες που βοηθούν τους μαθητές να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους.
- Σε δραστηριότητες που βοηθούν τους μαθητές να αποκτήσουν τις ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται τον 21ο αιώνα.

Την παραπάνω στόχευση εξυπηρετούν επίσης, η υιοθέτηση νέων μεθόδων διδασκαλίας (εξατομικευμένη, συνεργατική, ανακαλυπτική, βιωματική, εξ αποστάσεως, μικτή), η διαθεματικότητα των γνωστικών αντικειμένων, τα εποπτικά υλικά (γεωμετρικά όργανα, ηλ.υπολογιστής, διαδραστικός πίνακας), το Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο (προσομοιώσεις, πειράματα, διαδραστικές εφαρμογές, παρατηρήσεις στο μικροσκόπιο, κ.ά.) και η πληθώρα λογισμικών και εφαρμογών web2.0 (mindmaps, word clouds, puzzles, κ.ά.), τα οποία αποτελούν στοιχεία διαφοροποίησης της διδασκαλίας και βοηθούν τους μαθητές να αποκτήσουν ψηφιακές δεξιότητες και να ενισχύσουν τη δημιουργικότητα και η συνεργατική δημιουργικότητά τους.

ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Μία Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πρακτική (Open Educational Practice-OEP) είναι μία διδακτική τεχνική που εφαρμόστηκε σε ένα εκπαιδευτικό πλαίσιο, βασίζεται σε ανοιχτούς εκπαιδευτικούς πόρους (Open Educational Resources-OER) ή/και αξιοποιεί ανοιχτά εργαλεία και περιβάλλοντα και η οποία διαμοιράζεται ελεύθερα για αξιοποίηση από άλλους, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της μάθησης.

Ένα εκπαιδευτικό σενάριο ή ένα σύνολο δραστηριοτήτων μάθησης που αξιοποιούν ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο δεν αποτελεί από μόνο του, ανοιχτή εκπαιδευτική πρακτική. Προϋπόθεση για να θεωρηθεί ένα εκπαιδευτικό σενάριο ή μία προτεινόμενη διδακτική τεχνική «εκπαιδευτική πρακτική», είναι η εφαρμογή τους σε ένα συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο με τη συμμετοχή μαθητών, ώστε να μπορεί να αποτελέσει αξιοποιήσιμο παράδειγμα για τρίτους μέσα από επέκταση, προσαρμογή, ή κατάλληλη διαμόρφωση για να ανταποκρίνεται στο νέο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Το εκπαιδευτικό πλαίσιο (educational context) προσδιορίζεται από το περιβάλλον που εφαρμόζεται το εκπαιδευτικό σενάριο, μέσα ή έξω από την τάξη, το επίπεδο των μαθητών, κ.α. Ο αντίκτυπος της εφαρμογής της Ανοιχτής Εκπαιδευτικής Πρακτικής θα πρέπει να μπορεί να αξιολογηθεί/μετρηθεί.

Το πότε και πώς μια Ανοιχτή Εκπαιδευτική Πρακτική αποτελεί βέλτιστη πρακτική (best practice) αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου είναι ένα σύνθετο ερώτημα. Η παιδαγωγική καινοτομία και η δημιουργικότητα ως προς το περιεχόμενο, τους στόχους, την προσέγγιση, τις δραστηριότητες ή τη μεθοδολογία αποτελούν βασικά στοιχεία. Η αποδοχή όμως της προτεινόμενης πρακτικής και η ευρεία υιοθέτησή της από την εκπαιδευτική κοινότητα αποτελούν ίσως τα πιο σημαντικά κριτήρια.

Η ΔΡΑΣΗ «ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ» ΚΑΙ ΤΟ ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ > ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Στο πλαίσιο του έργου «Ψηφιακή Εκπαιδευτική Πλατφόρμα, Διαδραστικά Βιβλία και Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων»¹ του Ψηφιακού Σχολείου υλοποιείται η Δράση «ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ» που στοχεύει στο να δημιουργηθεί ένα δίκτυο καινοτόμων εκπαιδευτικών για το ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο και την εποικοδομητική αξιοποίησή του στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η Δράση «ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ», μέσα από τον κόμβο i-participate.gr υποστηρίζει την ανάπτυξη του δικτύου και την ανάδειξη και προβολή Ανοιχτών Εκπαιδευτικών Πρακτικών Αξιοποίησης Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου.

Στο πλαίσιο αυτό, αναπτύχθηκε το ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ> ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ (<http://photodentro.edu.gr/oep>) για να οργανώσει και να φιλοξενήσει τις προτεινόμενες ανοιχτές εκπαιδευτικές πρακτικές αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι πρακτικές διατίθενται ελεύθερα με την άδεια Creative Commons BY-NC-SA. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να «εμπνεύσουν» συναδέλφους τους

¹ Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται από το ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

καταθέτοντας τις δικές τους προτεινόμενες Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου ή να «εμπνευστούν» από Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές άλλων. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετέχουν έχουν δημόσιο, ανοιχτό σε όλους προφίλ και μπορούν να αξιολογούν, να σχολιάζουν και να ανταλλάσσουν απόψεις.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Το εργαστήριο στοχεύει στην εξοικείωση των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών με τις Ανοιχτές Εκπαιδευτικές Πρακτικές αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου και στην ενεργοποίησή τους για την υποβολή και διαμοίραση τέτοιων πρακτικών.

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θα ενημερωθούν για τη Δράση «ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ» και για το ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ> ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ. Στη συνέχεια, θα έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο από τα Αποθετήρια «Φωτόδεντρο» για να διαμορφώσουν εκπαιδευτικά σενάρια για την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και να προσεγγίσουν θέματα παιδαγωγικής αξιοποίησης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου στη διαδικασία μάθησης (resource-based learning).

Θα ακολουθήσει συζήτηση για τη μετάβαση από τη σχεδίαση ενός εκπαιδευτικού σεναρίου στη διαμόρφωση μιας ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής καθώς και για τις παραμέτρους που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό ώστε να προκύψει μια καλή εκπαιδευτική πρακτική.

Στη συνέχεια οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με τα στοιχεία περιγραφής μιας ανοιχτής εκπαιδευτικής πρακτικής σύμφωνα με το πρότυπο που έχει σχεδιαστεί και την ανάρτηση και μετασχολιασμό της στο ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ> ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ.

Τέλος, με στόχο να ξεκινήσει ανοιχτή συζήτηση σχετικά με την αξιοποίηση των Ανοιχτών Εκπαιδευτικών Πρακτικών (υιοθέτηση ή προσαρμογή) θα παρουσιαστούν τρεις από τις ήδη αναρτημένες από εκπαιδευτικούς πρακτικές στο ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ> ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ. Συγκεκριμένα, αφετηρία για τη συζήτηση θα αποτελέσουν οι παρακάτω:

«ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ»

Η προτεινόμενη εκπαιδευτική πρακτική έχει διαθεματική προσέγγιση. Υλοποιήθηκε στο πλαίσιο δραστηριοτήτων για την ημέρα ασφαλούς διαδικτύου σε μαθητές της Β΄ Δημοτικού και αφορά τα γνωστικά αντικείμενα της Πληροφορικής και της Ευέλικτης Ζώνης. Αξιοποιεί ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο από το «Φωτόδεντρο/Μαθησιακά Αντικείμενα» και το safefinternet.gr.

Σύμφωνα με την εκπαιδευτικό, σχετικά με τον αντίκτυπο της πρακτικής: *«Η πρακτική θεωρείται καλή γιατί ευαισθητοποίησε τους μαθητές σε ένα θέμα που αγγίζει όλες τις ηλικίες και τους έκανε να αναθεωρήσουν πολλά πράγματα που θεωρούσαν ακίνδυνα στο διαδίκτυο. Η εφαρμογή είχε πολύ θετικό αντίκτυπο τόσο στο επίπεδο της τάξης, καθώς οι μαθητές αντάλλαζαν απόψεις και έλαβε χώρα γόνιμος προβληματισμός σχετικά με τους κανόνες ορθής χρήσης του διαδικτύου όσο και σε επίπεδο σχολικής μονάδας, καθώς ο προβληματισμός αυτός μεταφέρθηκε και στο επίπεδο των εκπαιδευτικών και της ευρύτερης σχολικής κοινότητας».* Σχετικά με την επεκτασιμότητα της πρακτικής, *«μπορεί να γενικευτεί και να αξιοποιηθεί σε μια σειρά από δράσεις που αφορούν θέματα ασφάλειας στο διαδίκτυο. Ενδεικτικά μπορεί να ενταχθεί σε προγράμματα Αγωγής Υγείας και Προγράμματα etwinning με συναφές θέμα, σε δραστηριότητες που αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα της Γλώσσας, της Πληροφορικής, της Μελέτης Περιβάλλοντος, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, καθώς είναι συμβατή με τα Προγράμματα Σπουδών και το ΔΕΠΠΣ του Δημοτικού Σχολείου. Επίσης, η πρακτική μπορεί να εμπλουτιστεί με επιπλέον πόρους από το Φωτόδεντρο/Μαθησιακά Αντικείμενα και να εφαρμοστεί σε μεγαλύτερες τάξεις του Δημοτικού»* (Τζοβλά, 2015).

«ΤΙ ΓΝΩΡΙΖΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ;»

Η προτεινόμενη πρακτική υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Ευέλικτης Ζώνης (Αγωγή Υγείας) με θέμα τη διατροφή χρησιμοποιώντας ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο από το «Φωτόδεντρο/Μαθησιακά Αντικείμενα» και το «Φωτόδεντρο/Βίντεο». Οι μαθητές με τη χρήση των Τ.Π.Ε, εξερευνούν, πειραματίζονται και δοκιμάζουν τις γνώσεις τους σε μια σειρά από ψηφιακές δραστηριότητες.

Σύμφωνα με την εκπαιδευτικό, σχετικά με τον αντίκτυπο της πρακτικής *«η δυνατότητα πειραματισμού του μαθητή σε συνδυασμό με την διακριτική παρουσία του εκπαιδευτικού, μείωσε το άγχος και αύξησε την αυτοπεποίθηση και την ικανοποίηση των μαθητών. Η δυνατότητα πρόσβασης στις δραστηριότητες και από το σπίτι, επέτρεψε στους μαθητές να εργαστούν με τους δικούς του προσωπικούς*

ρυθμούς και να εμπλέξουν στη διαδικασία και τους γονείς τους. Η επαφή των μαθητών με το εκπαιδευτικό λογισμικό και ειδικότερα με το Φωτόδεντρο, βοήθησε να αλλάξει η στάση τους απέναντι στο Η/Υ ώστε να μη τον θεωρούν ως μια ακόμη «παιχνιδομηχανή». Η εφαρμογή της πρακτικής, έφερε συμμετοχή όλων των μαθητών, εμπέδωση των βασικών αρχών της σωστής διατροφής και την δυνατότητα ανατροφοδότησης μέσα από την παρουσίαση των γευμάτων στην ολομέλεια. Τα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής αξιολογήθηκαν θετικά με κατάλληλες προφορικές ερωτήσεις» Σχετικά με την επεκτασιμότητα της πρακτικής «μπορεί να αξιοποιηθεί, επεκταθεί και γενικευτεί σε όλες τις ειδικότητες στα δημοτικά σχολεία που έχουν εργαστήριο πληροφορικής, στο μάθημα της Ευέλικτης Ζώνης στην Αγωγή Υγείας και ειδικότερα τη Διατροφή» (Λάσκαρη, 2015).

«ΜΑΘΑΙΝΩ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ»

Η προτεινόμενη πρακτική υλοποιήθηκε στην ΣΤ' δημοτικού στο πλαίσιο της δράσης των Teachers 4 Europe και αφορά τη δημιουργία μιας Ιστοεξερεύνησης (Web Quest) με θέμα «Τα Δικαιώματα του Παιδιού στην Ευρωπαϊκή Ένωση», μέσα από τα εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα της Γεωγραφίας (τοποθέτηση στο χώρο της Ε.Ε.), της Γλώσσας (κατανόηση κειμένου, παραγωγή γραπτού λόγου), της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (συμβάσεις, όργανα και νομοθεσία της Ε.Ε.) και της Πληροφορικής (Χρήση Διαδικτύου, Λογισμικού Παρουσιάσεων και Επεξεργασίας Κειμένου). Η πρακτική αξιοποιεί ανοιχτούς πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματα του παιδιού και πόρους από το «Φωτόδεντρο/Μαθησιακά Αντικείμενα».

Σύμφωνα με την εκπαιδευτικό, σχετικά με τον αντίκτυπο της πρακτικής: «Ο χωρισμός των μαθητών της τάξης σε ομάδες και η ανάθεση της αποστολής μέσα από την πρακτική της Ιστοεξερεύνησης στο περιβάλλον του Word Press εννόησε την διαμόρφωση θετικού μαθησιακού κλίματος και ενίσχυσε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων. Οι στόχοι που αφορούσαν την ενημέρωση των μαθητών για το θέμα επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό μέσα από τη μελέτη του υλικού και τη συλλογή και καταγραφή των πληροφοριών. Η προστιθέμενη αξία της διδακτικής στρατηγικής που ακολουθήθηκε έγκειται στην αξιοποίηση και προβολή του υλικού που διατίθεται στους επίσημους ιστότοπους της Ε.Ε. και αφορά τα Δικαιώματα του παιδιού». Σχετικά με την επεκτασιμότητα της πρακτικής, «προτείνεται ως ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον για αξιοποίηση σε ζητήματα που σχετίζονται με την Ε.Ε» (Πάνου, 2015).

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ATC21S, (nd). What Are 21st-Century Skills? Προσπελάστηκε στις 2 Απριλίου, 2015 από τη διεύθυνση: <http://atc21s.org/>

Διεθνής Ακαδημία της Εκπαίδευσης, Διεθνές Γραφείο Εκπαίδευσης της Unesco Προσπελάστηκε στις 20 Ιανουαρίου, 2013 από τη διεύθυνση: http://users.sch.gr/gmalandr/Florina_2006-'07/PDF_files/DID-Pos_math_mathites.pdf

E.C., (2013). Supporting the Teaching Professions for Better Learning Outcomes. Retrieved September 15, 2013 from http://ec.europa.eu/education/news/rethinking/sw374_en.pdf

E.C. (2013). Opening up Education: Innovative teaching and learning for all through new Technologies and Open Educational Resources Προσπελάστηκε στις 22 Μαρτίου, 2014 από τη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1389115469384&uri=CELEX:52013DC0654>

E.C. (2013). Ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης: επενδύοντας στις δεξιότητες για καλύτερα κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα http://ec.europa.eu/education/news/rethinking/com669_el.pdf

Ευρωπαϊκή Ένωση (2009). Διαβούλευση για τη μελλοντική στρατηγική ΕΕ 2020, COM(2009)647. Προσπελάστηκε στις 20 Ιανουαρίου, 2013 από τη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/eu2020/docs/com_2009_647_el.pdf.

JRC – IPTS, (2013). Mapping and Analysing Prospective Technologies for Learning, Scientific and Policy Reports <http://is.jrc.ec.europa.eu/pages/Publications.html>.

Λάσκαρη Γ., (2015). Τι γνωρίζω για την υγιεινή διατροφή; Προσπελάστηκε στις 2 Απριλίου, 2015 από τη διεύθυνση: <http://photodentro.edu.gr/oep/retrieve/1776/diatrofi-kai-ygeia.pdf>

Megalou, El., Kaklamanis, Ch. (2013). Photodentro LOR, the Greek National Learning Object Repository. In INTED2014, the 8th International Technology, Education and Development Conference, Valencia.

Microsoft Partners in Learning, (nd). 21st Century Learning Design Rubrics, in 21CLD Learning Activity Rubrics ITL Research Creative Commons Attribution 3.0 Unported License. Προσπελάστηκε στις 2 Απριλίου, 2015 από τη διεύθυνση: <http://www.kasc.net/2010/21CLD%20Learning%20Activity%20Rubrics%202012.pdf>

Open education Europa- elearning papers - Issue No.17 eLearning content, (nd). Προσπελάστηκε στις 25 Ιανουαρίου, 2014 από τη διεύθυνση: <http://openeducationeuropa.eu/en/paper/elearning-content>

Open education Europa- elearning papers - Issue No.23, (nd). Open Education: Changing Educational Practices Προσπελάστηκε στις 25 Ιανουαρίου, 2014 από τη διεύθυνση: <http://openeducationeuropa.eu/en/paper/open-education-changing-educational-practices>

OER Handbook for educators (2011). http://wikieducator.org/UNESCO_OER_Toolkit_Draft#Integrating_OERs_in_teaching_and_learning

Πάνου Γ., (2015). Μαθαίνω τα δικαιώματά μου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προσπελάστηκε στις 2 Απριλίου, 2015 από τη διεύθυνση: http://photodentro.edu.gr/oepr/retrieve/1828/children_rights.pdf

Τζοβλά Ε., (2015). Ασφάλεια στο διαδίκτυο. Προσπελάστηκε στις 2 Απριλίου, 2015 από τη διεύθυνση: <http://photodentro.edu.gr/oepr/r/8532/358?locale=el>

Wenger, E. (1998). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. New York: Cambridge University Press.